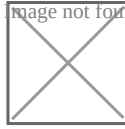

Κορέα: η Πολύπαθη Χερσόνησος (Α')

/ Πεμπτούσια

Image not found or type unknown

Με αφορμή την πρόσφατη επέτειο της έναρξης του πολέμου της Κορέας δημοσιεύουμε το παρακάτω απόσπασμα από το βιβλίο του Michael Hickey «Ο πόλεμος της Κορέας» που θέτει το ιστορικό περίγραμμα της τριετούς σύρραξης στην οποία ενεπλάκησαν έθνη από πάρα πολλά και μακρινά σημεία του πλανήτη.

Ο λαός της Κορέας για πολύ καιρό ζούσε ανάμεσα σε αντίπαλους πολιτισμούς, συρόμενος τότε από εδώ και τότε απ' εκεί μεταξύ της Κίνας, που ιστορικά ήταν ο «Μεγάλος Αδελφός» ή της Ιαπωνίας και, για ένα αρκετό διάστημα, κατά το 19^ο αιώνα, της Τσαρικής Ρωσίας.

Το 16^ο αιώνα, μια ιαπωνική δύναμη εισβολής απωθήθηκε από το φημισμένο Κορεάτη ναύαρχο Γι, ο οποίος χρησιμοποίησε γαλέρες εξοπλισμένες μ' επαναστατικούς, για την εποχή, εκτοξευτές ογκόλιθων για να βυθίσει τα πολεμικά πλοία του εχθρού. Σαν αποτέλεσμα, η Κορέα, κάτω απ' την ισχυρή δυναστεία των Γι, παρέμεινε δορυφορικό κράτος της Κίνας, ενώ διατηρούσε τη δική της μοναδική πολιτισμική ταυτότητα, μέχρι την επόμενη επέμβαση της Ιαπωνίας το 1895. Πέντε αιώνες ηγεμονίας της δυναστείας Γι τέλειωσαν οριστικά, ως συνέπεια της συντριπτικής ήττας των Ρώσων από τους Ιάπωνες στον πόλεμο του 1904-5.

Από το 1910 ως το 1945, όταν η χώρα δεν ήταν τίποτα περισσότερο από μια ιαπωνική αποικία, ο εθνικός πολιτισμός κι η γλώσσα της Κορέας κυριολεκτικά έσβησαν. Μετά το 1910, η επίσημη γλώσσα σε όλη την ανώτερη εκπαίδευση, τους νόμους, το εμπόριο και τη διοίκηση ήταν η ιαπωνική. Τα παλιά κορεατικά τοπωνύμια μεταγλωττίσθηκαν στα ιαπωνικά και η εθνική ταυτότητα ενός αρχαίου λαού σκόπιμα απαλείφθηκε.

Καθώς οι Ιάπωνες, όλο και περισσότερο, καταπίεζαν την Κορέα ανακάλυψαν ότι υπήρχαν δύο τάσεις αντίστασης στην ηγεμονία τους. Ήταν κατ' αρχήν οι Χριστιανοί Ευαγγελιστές που είχαν προσηλυτισθεί από Δυτικούς ιεραπόστολους στα τελευταία χρόνια του 19ου αιώνα, οι οποίοι κήρυσσαν μια πολιτική μη βίας. Πολλοί από τους ηγέτες τους είχαν προσελκύσει την προσοχή της ιαπωνικής μυστικής αστυνομίας και φοβούνταν για τη ζωή και την ασφάλεια των οπαδών τους.

Από την άλλη μεριά, ήταν η κομμουνιστική αντίσταση, που σταθερά αποκτούσε δύναμη, στα χρόνια ανάμεσα στους δύο παγκοσμίους πολέμους, και που δρούσε στις βιομηχανίες και υπέθαλπε τρομοκρατικές ενέργειες, με σκοπό να φέρει σε δύσκολη θέση τους Ιάπωνες κατακτητές.

Και τα δύο αυτά αντιστασιακά κινήματα μπορεί να είχαν σαν αντικειμενικό σκοπό την ανεξαρτησία της Κορέας, αλλά οι μέθοδοι κι οι τελικοί αντικειμενικοί τους σκοποί ήταν τελείως διαφορετικοί. Οι Χριστιανοί, ίσως με τη σιωπηρή συναίνεση των Ιαπώνων, οι οποίοι βασιζόνταν στην αρχή του «διαίρει και βασίλευε», ταυτίζονταν με την ελιτίστικη τάξη της διοίκησης, των γαιοκτημόνων και των εμπόρων. Αυτό τους χαρακτήρισε ανεξίτηλα ως συνεργάτες των μισητών Ιαπώνων κι έτσι έγιναν στόχος των κομμουνιστών.

Η Κορέα στη διάρκεια του Β Παγκοσμίου Πολέμου χρησιμοποιήθηκε σαν τροφοδότης ρυζιού και πολλών βασικών ορυκτών προϊόντων για την πολεμική μηχανή της Ιαπωνικής Αυτοκρατορίας. Η οικονομία της χώρας, έχοντας ενταθεί ως τα όριά της, άνθισε και μαζί της πλήθος ατόμων πρόκοψαν στον εμπορικό,

γαιοκτημονικό και βιομηχανικό τομέα. Χιλιάδες Κορεάτες, ωστόσο, στρατολογήθηκαν με τη βία στις ιαπωνικές Ένοπλες Δυνάμεις ή χρησιμοποιήθηκαν στη βιομηχανία ως δούλοι. Πολλοί εργάζονταν στα νησιά του Ειρηνικού, όπου οι Ιάπωνες κατασκεύαζαν αεροδρόμια και οχυρωματικά έργα.

Οι 40.000 περίπου Κορεάτες που κατατάχθηκαν στον αυτοκρατορικό στρατό σπάνια υπηρέτησαν σε μάχιμες μονάδες της πρώτης γραμμής, αλλά συχνά τους συναντήσαμε ως βάρβαρους φρουρούς στα περιβόητα στρατόπεδα αιχμαλώτων πολέμου, όπου χιλιάδες Βρετανοί κι άλλοι στρατιώτες χρησιμοποιήθηκαν σε καταναγκαστικά έργα και πέθαναν. Επίσης χιλιάδες Κορεάτισσες στρατολογήθηκαν βίαια ως «κορίτσια αναψυχής» στους ιαπωνικούς στρατιωτικούς οίκους ανοχής. Ακόμη πολλοί Κορεάτες, με σκοπό ν' αποφύγουν τη στρατιωτική θητεία κάτω απ' τους Ιάπωνες, έφυγαν κρυφά στην Κίνα, όπου κατατάχθηκαν είτε στο Κουόμιντανγκ του Τσιάνγκ Κάι-Σεκ, είτε στην 8^η Στρατιά της Μεγάλης Πορείας του Μάο Τσε-Τουνγκ. Άλλοι Κορεάτες εξόριστοι μετανάστευσαν στην Σοβιετική Ένωση και υπηρέτησαν στα στρατεύματα του Στάλιν. Εκεί, όπως κι οι σύντροφοί τους στα στρατεύματα του Μάο, πέρασαν από σχολαστική θεωρητική πολιτική διαπαιδαγώγηση κι από συστηματική, αν και σκληρή, στρατιωτική εκπαίδευση.

Παρ' ό,τι πολλοί Κορεάτες που αυτοεξορίστηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες έσπευσαν να προσφέρουν τις καλές τους υπηρεσίες, για να βοηθήσουν στον πόλεμο κατά της Ιαπωνίας, η αμερικάνικη κυβέρνηση τους απέρριψε. Μια από τις ηγετικές μορφές εκεί ήταν ο Γι Σουνγκ-Ναμ. Ύστερα από πολλές συγκρούσεις με τις κορεατικές αρχές στις αρχές του αιώνα, όπου μεσολάβησαν και περίοδοι φυλακίσεων και βασανιστηρίων, είχε ζήσει εξορία στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου δυτικοποίησε το όνομά του, μεταλλάζοντάς το σε Σίνγκμαν Ρη. Επιστρέφοντας στην Κορέα το 1910, αναγκάστηκε να δραπετεύσει πάλι στην Αμερική το 1919, ύστερα από μια αποτυχημένη εξέγερση κατά των Ιαπώνων. Εκεί, ακολούθησε μια πετυχημένη ακαδημαϊκή καριέρα κι ετέθη επικεφαλής μιας ιδιότυπης αυτοεξόριστης κορεατικής κυβέρνησης, παντρεύτηκε μια εξαιρετικά πλούσια κυρία απ' την Αυστρία, και περνούσε τον καιρό του περιμένοντας να του επιτρέψουν οι περιστάσεις να επιστρέψει στη χώρα του, για την οποία έτρεφε υπέρμετρη πατριωτική αγάπη.

Ελάχιστοι είχαν καιρό ν' ασχοληθούν με τον Σίνγκμαν Ρη και την ομάδα των υποστηρικτών του, σε μια Ουάσινγκτον που ταλανιζόταν απ' την ήττα που είχε υποστεί στον Ειρηνικό και με τα σοβαρά προβλήματα από την εισβολή των Ιαπώνων στα νησιά της. Οι αμερικανικές προσπάθειες στην ηπειρωτική Ασία, επικεντρώνονταν στην υποστήριξη των επιχειρήσεων των εθνικιστικών δυνάμεων της Κουόμιντανγκ του Τσιάνγκ Κάι-Σεκ, που είχαν το επιτελείο τους στο

Τσουνκίνγκ, στον αγώνα τους κατά των Ιαπώνων οι οποίοι είχαν εισβάλει στην Κίνα το 1937. Από τη μεριά τους, οι Βρετανοί από τις αρχές του αιώνα είχαν αποδεχθεί την ιαπωνική ηγεμονία στην Κορέα, που οπωσδήποτε, βρισκόταν πολύ μακριά από τη σφαίρα των βρετανικών ενδιαφερόντων.

Οι πρώτες νύξεις σχετικά με την τύχη της Κορέας, κατά το δεύτερο μισό του αιώνα, έγιναν κατά τη συνδιάσκεψη κορυφής του Καΐρου, το 1943, όταν οι Σύμμαχοι άρχισαν να σχεδιάζουν το χάρτη του μεταπολεμικού κόσμου και να κατανέμουν σοβαρά τα πιθανά κέρδη μιας ως τότε αβέβαιης νίκης. Αλλ' ακόμη και τότε, το βρετανικό ενδιαφέρον για την Κορέα παρέμενε οριακό, παρ' όλο που ο Άντονι Ήντεν, ως Υπουργός Εξωτερικών το 1943, προσπάθησε να στρέψει την προσοχή του Στέιτ Ντηπάρτμεντ και του Προέδρου Ρούσβελτ απ' τη στιγμή που θα τέλειωνε ο πόλεμος στο πρόβλημα του καθορισμού της μοίρας των προσηρτημένων εδαφών της Ιαπωνικής αυτοκρατορίας, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν η Κορέα και η Ινδοκίνα. Αόριστα, πρότεινε μια διεθνή επιτροπεία γι' αυτές τις περιοχές, αλλά δεν έκανε την παραμικρή αναφορά για το αν το Ηνωμένο Βασίλειο θα ήταν μια απ' τις εγγυήτριες δυνάμεις, προτείνοντας αντίθετα ότι ανάμεσα σ' αυτές θα έπρεπε να ήταν η Σοβιετική Ένωση, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Κίνα (καθώς υπέθεταν ότι το Κουόμιντανγκ του Τσιάνγκ Κάι-Σεκ θα παρέμενε συνεχώς στην εξουσία). Οι εξόριστοι Κορεάτες δεν ικανοποιήθηκαν καθόλου από το ανακοινωθέν του Καΐρου, καθώς οι Σύμμαχοι έδειχναν αποφασισμένοι να καθορίσουν τις τύχες της χώρας τους χωρίς καθόλου να τους ρωτήσουν.

Οι Κορεάτες πατριώτες έμειναν ακόμη λιγότερο ευχαριστημένοι από την κατάληξη της συνδιάσκεψης της Τεχεράνης, στα τέλη της ίδιας χρονιάς, όταν ο Στάλιν, τρεις μήνες μετά την ήττα της Γερμανίας κλήθηκε επίσημα από τους Αμερικανούς και τους Βρετανούς συμμάχους να συμπράξει στον πόλεμο κατά της Ιαπωνίας. Αφού το δέχτηκε, ζήτησε ορισμένα πολιτικά ανταλλάγματα: ο Ρούσβελτ υπαινίχθηκε ότι θα 'πρεπε να παραχωρηθεί στη Ρωσία ένα λιμάνι στον Ειρηνικό, που να μπορεί να λειτουργεί όλο το χρόνο κι ακόμη ανέφερε, περιστασιακά, στον Στάλιν ότι η Κορέα θα χρειαζόταν σαράντα χρόνια «μαθητείας» πριν μπορέσει ν' αποκτήσει την πλήρη ανεξαρτησία της. Την εποχή εκείνη ο Ρούσβελτ είχε απόλυτη εμπιστοσύνη στον Στάλιν και συζητούσε μεγάλα σχέδια για μεταπολεμική συνεργασία με την Σοβιετική Ένωση. Πίστευε ότι, καθώς οι Σοβιετικοί είχαν τη στρατιωτική δύναμη να πραγματοποιήσουν τα όποια εδαφικά σχέδιά τους, φανερά ή κρυφά, δεν έμπαινε ζήτημα αντιπαράθεσης μαζί τους, όταν ο άμεσος αμερικανικός στόχος, ευθύς μετά την ήττα της Ιαπωνίας, ήταν η διάλυση της πολεμικής βιομηχανία όσο πιο γρήγορα ήταν δυνατό και «να γυρίσουν τα παιδιά πίσω».

Γύρω στις αρχές του 1944, απέναντι σε μια πιο ξεκάθαρη προοπτική νίκης, οι απαιτήσεις του Στάλιν έγιναν πιο σαφείς. Ζητούσε την αλυσίδα των Κουρίλων Νήσων, τη χερσόνησο της κάτω Σαχαλίνης, μακρόχρονες διευκολύνσεις στα λιμάνια «θερμών υδάτων» του Πορτ Άρθουρ και του Νταίρεν, έλεγχο του κορμού των σιδηροδρομικών συγκοινωνιών στην ανατολική Κίνα και τη νότια Μαντζουρία, και διεθνή αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Μογγολίας από την Κίνα. Δεν υπήρχε, ωστόσο, καμιά αναφορά προθέσεων από την Σοβιετική Ένωση για κατοχή οποιουδήποτε τμήματος της Κορέας. Ο Στάλιν είχε ηθικά ερίσματα για σκληρές διαπραγματεύσεις με τους συμμάχους του, διότι αυτοί δεν είχαν κατορθώσει ν' αποβιβάσουν στη νότια Ευρώπη, όπως είχαν υποσχεθεί το 1943. Απ' την άλλη μεριά αυτήν τη φορά, η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών είχε πεισθεί για την ανάγκη στρατιωτικής κατοχής της Κορέας, μετά την πτώση της Ιαπωνίας. Στο μεταξύ, οι ανησυχητικές ενδείξεις για την αύξηση της επιρροής των κομμουνιστών στην Κίνα, σε συνδυασμό με την αυξημένη απογοήτευση από το διεφθαρμένο εθνικιστικό καθεστώς του στρατάρχη Τσιάνγκ Κάι-Σεκ, είχαν αρχίσει να επηρεάζουν την αμερικανική πολιτική της Άπω Ανατολής. Η διείσδυση μιας δύναμης κατοχής κι η εγκαθίδρυση στρατιωτικής κυβέρνησης στην Κορέα μετά την ήττα της Ιαπωνίας εμφανιζόταν ως ο ενδεδειγμένος τρόπος εγκατάστασης ενός προμαχώνα στον κορμό της Ασιατικής ηπείρου, έστω κι αν μέχρι τότε ελάχιστη προσοχή είχε δώσει η Ουάσινγκτον στη στρατηγική σημασία της χερσονήσου της Κορέας.

Πηγή: «Ο πόλεμος της Κορέας»

Τίτλος πρωτότυπου: *The Korean war*

Συγγραφέας - Συντελεστές: *Michael Hickey*

Μετάφραση: Δ. Π. Κωστελένος

Επιμέλεια: Ν. Α. Κολόμβας

Εκδότης: Γκοβόστης

ISBN: 960-270-881-6

Έκδοση: 2002

Δέσιμο: Μαλακό εξώφυλλο

Σχήμα: 23x15 εκ.

Σελίδες: 621